

Fonetický ústav

Posudek diplomové práce

předložené ve Fonetické ústavu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Jméno a tituly posuzujícího vedoucího/oponenta: doc. Mgr. Radek Skarnitzl, Ph.D.

posudek vedoucího posudek oponenta

Autor/autorka: Michaela Rabanová

Název práce: Intra- and inter-speaker variability of Czech noise segments

Rok odevzdání: 2024

Odborná úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Členění práce:

logické vykazuje mírné nedostatky vykazuje závažnější nedostatky nevhodné

Věcné chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Zvolená metoda:

původní a adekvátní vhodně zvolená nepříliš vhodná nevhodně zvolená

Rozsah práce:

příliš velký přiměřený tématu dostatečný nedostatečný

Rozsah použité literatury:

nadprůměrný průměrný podprůměrný nevyhovující

Způsob používání odborné literatury:

adekvátní s mírnými nedostatky nevyhovující podezření na plagiát

Grafická a formální úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Jazyková úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Tiskové chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet četné

Celková úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Zadání práce:

- mimořádně náročné náročnější průměrně náročné lehčí nedostatečně náročné
 splněno splněno s drobnými výhradami splněno s většími výhradami nesplněno

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky (cca 100-200 slov)**Silné stránky práce:**

Teoretická kapitola představuje kvalitní a systematické uvedení do problematiky forenzní fonetiky a důležitosti porovnání podobnosti i typičnosti, artikulačních a akustických vlastností frikativ. Popis zpracování řečového materiálu, extrakce a analýzy dat je důkladná. Statistická zobrazení populačních hodnot spektrálních momentů (mezikvartilové rozpětí, jednotlivé kvantilové úrovně) v oddílu 4.1 jsou užitečná a ilustrativní a naplňují cíl práce; užitečné je i zobrazení vnitřní a vnější variability v oddílu 4.2. Práce je psaná anglicky a jazyková úroveň je velmi vysoká, text je odborný a zároveň čtivý.

Slabé stránky práce:

Diplomová práce odpovídá na otázku, jakou variabilitu vykazují spektrální momenty frikativ v přímo nahraném (netelevonním) signálu (odd. 4.2), ale nikoli v telefonní řeči. Ačkoli byly extrahovány koeficienty DCT0–DCT3, autorka s nimi vůbec nepracuje, zobrazuje jen ilustrace několika vybraných frikativ.

Za nejproblematictější považuji obecnou diskusi, kde výsledky vůbec nejsou provázány se studiemi prezentovanými v úvodu – takové srovnání by bylo užitečné zejména s článkem Smorenburg a Heeren (2020) a Christensen (2023); viz k tomu druhou otázku níže.

A konečně dvě drobnosti: práce obsahuje jen občasné překlepy (např. na str. 13 Likelihood, str. 14 withing-speaker, str. 46 sample místo same, nedokončení věta na konci oddílu 4.3.3), místy chybné používání závorek při transkripci. Za druhé, čtenář by mohl být velmi zmaten a ptát se, proč byl u nahrávek simulován kodek telefonního přenosu, pokud byla data pořízena na mobilní telefon (viz str. 33) – tak tomu nebylo, byl použit kvalitní diktafon.

Otázky k obhajobě a náměty do diskuze:

- Autorka v práci zmiňuje (str. 46 a 73), že by bylo žádoucí stanovit přesnou hranici typických a netypických hodnot spektrálních momentů. Proč?
- Jaký je tedy závěr ohledně analýzy frikativ v telefonních nahrávkách?
- Lze říct, že se odlehle hodnoty COG u mluvčích (např. [s] u mluvčího MATL, [s š] u mluvčího NVAT, [ř] u mluvčích SVAKL a ULIJ, [x] u mluvčích BRAD a MATL) odrážejí v percepci?

Práci

- doporučuji nedoporučuji uznat jako diplomovou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

- výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis oponenta:

V Praze, 4. září 2024